

---

Vergaderjaar 2026–2027

---

**Wijziging van de begrotingsstaat van het ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Miljoenennota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

## A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Financiën (IXB);

de begrotingsstaat inzake de Nationale Schuld (IXA).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenaamde begrotingstoelichting).

De minister van Financiën,

E. Heinen

## B. BEGROTINGSTOELICHTING

### 1 Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de eerste suppletoire begroting 2026 van het ministerie van Financiën (IXB) en Nationale Schuld (IXA).

Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 bevatten per beleidsartikel een budgettaire tabel. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften worden per artikel de mutaties die groter of gelijk zijn aan de ondergrenzen in de onderstaande (tabel 1) toegelicht. Vanwege de staffel kan de som van de toegelichte mutaties afwijken van de totale mutaties op het artikel.

**Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV**

| Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen | Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen) | Technische mutaties (ondergrens in € miljoen) |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| < 50                                                           | 1                                                | 2                                             |
| => 50 en < 200                                                 | 2                                                | 4                                             |
| => 200 en < 1000                                               | 5                                                | 10                                            |
| => 1000                                                        | 10                                               | 20                                            |

De toelichting op de mutatie van de belastingontvangsten is in de Miljoenennota opgenomen.

## 2 Beleidsartikelen ministerie van Financiën (IXB)

### Artikel 1 Belastingen

#### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Belastingen (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                                       | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                              | <b>4.120.329</b>                                              | <b>334.088</b>                               | <b>4.454.417</b>                                         |
| <b>Uitgaven (1) + (2)</b>                          | <b>4.136.849</b>                                              | <b>- 26.355</b>                              | <b>4.110.494</b>                                         |
| <b>Apparaatsuitgaven (1)</b>                       | <b>3.770.478</b>                                              | <b>18.178</b>                                | <b>3.788.656</b>                                         |
| <b>Personele uitgaven</b>                          | <b>3.221.662</b>                                              | <b>86.719</b>                                | <b>3.308.381</b>                                         |
| Eigen personeel                                    | 2.812.068                                                     | 64.078                                       | 2.876.146                                                |
| Inhuur externen                                    | 375.611                                                       | 19.641                                       | 395.252                                                  |
| Overig personeel                                   | 33.983                                                        | 3.000                                        | 36.983                                                   |
| <b>Materiële uitgaven</b>                          | <b>548.816</b>                                                | <b>- 68.541</b>                              | <b>480.275</b>                                           |
| ICT                                                | 41.703                                                        | - 21.473                                     | 20.230                                                   |
| Bijdrage aan SSO's                                 | 374.787                                                       | - 16.973                                     | 357.814                                                  |
| Overig materieel                                   | 132.326                                                       | - 30.095                                     | 102.231                                                  |
| <b>Programma-uitgaven (2)</b>                      | <b>366.371</b>                                                | <b>- 44.533</b>                              | <b>321.838</b>                                           |
| <b>Garanties</b>                                   | <b>181</b>                                                    | <b>- 105</b>                                 | <b>76</b>                                                |
| Garantie procesrisico's                            | 181                                                           | - 105                                        | 76                                                       |
| <b>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</b>                    | <b>15.477</b>                                                 | <b>1.029</b>                                 | <b>16.506</b>                                            |
| Waarderingskamer                                   | 2.489                                                         | 896                                          | 3.385                                                    |
| Kadaster                                           | 2.933                                                         | 417                                          | 3.350                                                    |
| Kamer van Koophandel                               | 341                                                           | - 196                                        | 145                                                      |
| Overige bijdrage ZBO's/RWT's                       | 9.714                                                         | - 88                                         | 9.626                                                    |
| <b>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</b> | <b>3.387</b>                                                  | <b>- 422</b>                                 | <b>2.965</b>                                             |
| Internationale Douaneraad                          | 0                                                             | 0                                            | 0                                                        |
| Overige internationale organisaties                | 3.387                                                         | - 422                                        | 2.965                                                    |
| <b>Opdrachten</b>                                  | <b>526.001</b>                                                | <b>- 2.012</b>                               | <b>523.989</b>                                           |
| ICT opdrachten                                     | 444.321                                                       | - 3.794                                      | 440.527                                                  |
| Overige opdrachten                                 | 81.680                                                        | 1.782                                        | 83.462                                                   |
| <b>Bijdrage aan agentschappen</b>                  | <b>10.377</b>                                                 | <b>450</b>                                   | <b>10.827</b>                                            |
| Bijdrage Logius                                    | 1.775                                                         | - 176                                        | 1.599                                                    |
| Bijdrage overige agentschappen                     | 8.602                                                         | 626                                          | 9.228                                                    |
| <b>(Schade)vergoeding</b>                          | <b>15.950</b>                                                 | <b>0</b>                                     | <b>15.950</b>                                            |
| (Schade)vergoedingen                               | 12.558                                                        | 0                                            | 12.558                                                   |
| Vergoeding proceskosten                            | 3.392                                                         | 0                                            | 3.392                                                    |
| <b>Rente</b>                                       | <b>281.205</b>                                                | <b>- 43.473</b>                              | <b>237.732</b>                                           |

**Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Belastingen (bedragen x € 1.000)**

| Omschrijving                                        | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Belasting- en invorderingsrente                     | 281.205                                                       | – 43.473                                     | 237.732                                                  |
| <b>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</b> | <b>– 486.207</b>                                              | <b>0</b>                                     | <b>– 486.207</b>                                         |
| Toerekening uitgaven aan Douane                     | – 229.108                                                     | 0                                            | – 229.108                                                |
| Toerekening uitgaven aan Toeslagen                  | – 257.099                                                     | 0                                            | – 257.099                                                |
| <b>Ontvangsten (3) + (4)</b>                        | <b>224.236.073</b>                                            | <b>– 230.170</b>                             | <b>224.005.903</b>                                       |
| <b>Programma-ontvangsten (3)</b>                    | <b>224.095.875</b>                                            | <b>– 241.546</b>                             | <b>223.854.329</b>                                       |
| waarvan: Belastingontvangsten                       | 222.579.080                                                   | – 330.569                                    | 222.248.511                                              |
| <b>Bekostiging</b>                                  | <b>247.263</b>                                                | <b>0</b>                                     | <b>247.263</b>                                           |
| Doorbelasten kosten vervolging                      | 247.263                                                       | 0                                            | 247.263                                                  |
| <b>Rente</b>                                        | <b>963.661</b>                                                | <b>89.023</b>                                | <b>1.052.684</b>                                         |
| Belasting- en invorderingsrente                     | 963.661                                                       | 89.023                                       | 1.052.684                                                |
| <b>Boetes en schikkingen</b>                        | <b>305.871</b>                                                | <b>0</b>                                     | <b>305.871</b>                                           |
| Ontvangsten boetes en schikkingen                   | 305.871                                                       | 0                                            | 305.871                                                  |
| <b>Apparaatsontvangsten (4)</b>                     | <b>140.198</b>                                                | <b>11.376</b>                                | <b>151.574</b>                                           |

**Tabel 3 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)**

|                                       | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                 | <b>4.120.329</b>                                              | <b>334.088</b>                               | <b>4.454.417</b>                                         |
| <i>waarvan garantieverplichtingen</i> | 336                                                           | – 105                                        | 231                                                      |
| <i>waarvan overige verplichtingen</i> | 4.119.993                                                     | 334.193                                      | 4.454.186                                                |

### Toelichting

#### Verplichtingen

De verplichtingen vallen naar verwachting € 334 mln. hoger uit ten opzichte van de vastgestelde begroting. De hogere verplichtingen worden met name verklaard door het aangaan van meerjarige overeenkomsten onder Opdrachten waaronder papier en porti van € 250 mln. Daarnaast zijn er ook meer verplichtingen door het inleggen van diverse meerjarige ICT-contracten voor hard- en software.

#### Uitgaven

##### *Personele uitgaven*

De personele uitgaven van de Belastingdienst worden € 86,7 mln. hoger geraamd. Dit is grotendeels het gevolg van de stijgende loonkosten door de nieuwe cao (circa € 50 mln.). Dit wordt deels opgevangen door de loonbijstelling die de departementen ontvangen en deels door lagere materiële uitgaven (zie toelichting onder materiële uitgaven). Er worden ook hogere uitgaven aan externe inhuur verwacht (circa € 25 mln.) voor met

name werkzaamheden in het kader van Herstel Toeslagen. Tevens worden hogere uitgaven omtrent ziekteverzuim, transitievergoeding en wachtgelden verwacht, waarvoor de Belastingdienst gecompenseerd wordt door het UWV (circa € 10 mln.). Verder ontvangt de Belastingdienst € 7,8 mln. van Herstel Toeslagen ten behoeve van het project Individuele Schade Behandeling. Tot slot heeft per 1 januari 2026 de overdracht van het Bureau Toezicht Wwft (BTWwft) en het Bureau Economische Handhaving (BEH), welke onderdeel waren van de Belastingdienst, naar de onafhankelijke toezichthouder Dienst Financieel-Economische Integriteit (DFEI) onder het ministerie van Financiën plaatsgevonden. De Belastingdienst hevelt het budget van circa € 14 mln. over naar dit organisatieonderdeel (onderdeel artikel 8 apparaat van de begroting van Financiën).

#### *Materiële uitgaven*

De materiële uitgaven worden € 68,5 mln. lager geraamd. Er worden lagere overheadkosten, zoals huisvesting, energie- en telefoniekosten verwacht en een deel van de overheadkosten worden verwacht onder personele uitgaven, zoals licenties en reiskosten (circa € 55 mln.). Daarnaast heeft de aanbesteding voor het nieuwe rijksbrede werkplekcontract vertraging opgelopen, waardoor de uitgaven van 2026 naar 2027 schuiven.

#### *Rente*

De raming van de belasting- en invorderingsrente wordt geactualiseerd naar aanleiding van de nieuwe raming van de korte rente uit de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (CPB) en de realisaties tot en met juni.

### **Ontvangsten**

#### *Rente*

De raming van de belasting- en invorderingsrente wordt geactualiseerd naar aanleiding van de nieuwe raming van de korte rente uit de MEV van het CPB en de realisaties tot en met juni.

#### *Apparaatsontvangsten*

De apparaatsontvangsten worden € 11,4 mln. hoger geraamd. Dit heeft met name te maken met hoger dan geraamde ontvangsten van het UWV voor ziekteverzuim en transitievergoedingen (circa € 10 mln.). Daarnaast ontvangt de Belastingdienst middelen voor onder andere detacheringen aan andere departementen en voor dienstverlening aan andere Bijzondere Opsporingsdiensten.

#### *Belastingontvangsten*

In de Miljoenennota 2027 worden de mutaties van de belastingontvangsten in het lopende begrotingsjaar 2026 toegelicht (zie hoofdstuk 2.6 - Horizontale ontwikkeling inkomsten en lasten en bijlage 3 - De belasting- en premieontvangsten. De aansluiting met de Miljoenennota en de bedragen in de begrotingstoelichting (artikel 1 Belastingen, tabel budgettaire gevolgen van beleid) ziet er als volgt uit.

**Tabel 4 Belastingontvangsten (bedragen x 1.000)**

|                                                          | Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW)<br>(1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Totaal belastingontvangsten                              | 298.387.623                                                        | 444.104                                         | 298.831.727                                              |
| - /- Afdracht Gemeentefonds                              | 47.955.927                                                         | 360.085                                         | 48.316.012                                               |
| - /- Afdracht Provinciefonds                             | 3.970.192                                                          | 329.024                                         | 4.299.216                                                |
| - /- Afdracht BES-fonds                                  | 94.645                                                             | 1.718                                           | 96.363                                                   |
| - /- Belastingontvangsten artikel 6 Btw-compensatiefonds | 4.492.443                                                          | 537.489                                         | 5.029.932                                                |
| - /- Belastingontvangsten artikel 9 Douane               | 19.295.336                                                         | - 453.643                                       | 18.841.693                                               |

Tabel 4 Belastingontvangsten (bedragen x 1.000)

|                                            | Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW)<br>(1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Belastingontvangsten artikel 1 Belastingen | 222.579.080                                                        | – 330.569                                       | 222.248.511                                              |

## Artikel 2 Financiële markten

### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Financiële markten (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                                       | Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2) |
|----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                              | <b>70.417</b>                                              | <b>- 3.493</b>                               | <b>66.924</b>                                         |
| <b>Uitgaven</b>                                    | <b>40.417</b>                                              | <b>- 3.493</b>                               | <b>36.924</b>                                         |
| <b>Bekostiging</b>                                 | <b>7.979</b>                                               | <b>155</b>                                   | <b>8.134</b>                                          |
| Accountantskamer                                   | 1.481                                                      | 51                                           | 1.532                                                 |
| Muntcirculatie                                     | 5.176                                                      | 88                                           | 5.264                                                 |
| Overig                                             | 1.322                                                      | 16                                           | 1.338                                                 |
| <b>Opdrachten</b>                                  | <b>19.117</b>                                              | <b>- 6.165</b>                               | <b>12.952</b>                                         |
| Wijzer in geldzaken                                | 1.637                                                      | 272                                          | 1.909                                                 |
| Vakbekwaamheid                                     | 5.296                                                      | 26                                           | 5.322                                                 |
| Schadeloosstelling SRH                             | 2.300                                                      | 0                                            | 2.300                                                 |
| Overig                                             | 9.884                                                      | - 6.463                                      | 3.421                                                 |
| <b>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</b>                    | <b>12.090</b>                                              | <b>2.675</b>                                 | <b>14.765</b>                                         |
| Bijdrage AFM BES-toezicht                          | 769                                                        | 27                                           | 796                                                   |
| Bijdrage DNB toezicht en DGS BES                   | 2.202                                                      | 78                                           | 2.280                                                 |
| Bijdrage toezicht en handhaving MIF                | 183                                                        | 5                                            | 188                                                   |
| Bijdrage PSD II                                    | 428                                                        | 6                                            | 434                                                   |
| Bijdrage FEC                                       | 4.766                                                      | 183                                          | 4.949                                                 |
| Bijdrage UBO                                       | 3.742                                                      | 2.376                                        | 6.118                                                 |
| <b>Storting/onttrekking begrotingsreserve</b>      | <b>625</b>                                                 | <b>- 175</b>                                 | <b>450</b>                                            |
| Dotatie begrotingsreserve NHT                      | 625                                                        | - 175                                        | 450                                                   |
| <b>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</b> | <b>606</b>                                                 | <b>17</b>                                    | <b>623</b>                                            |
| IASB                                               | 357                                                        | 9                                            | 366                                                   |
| (Caribbean) Financial Action Task Force            | 249                                                        | 8                                            | 257                                                   |
| <b>Ontvangsten</b>                                 | <b>67.681</b>                                              | <b>- 264</b>                                 | <b>67.417</b>                                         |
| <b>Bekostiging</b>                                 | <b>2.000</b>                                               | <b>0</b>                                     | <b>2.000</b>                                          |
| Ontvangsten muntwezen                              | 2.000                                                      | 0                                            | 2.000                                                 |
| Toename munten in circulatie                       | 0                                                          | 0                                            | 0                                                     |
| <b>Opdrachten</b>                                  | <b>1.455</b>                                               | <b>0</b>                                     | <b>1.455</b>                                          |
| Wijzer in geldzaken                                | 1.455                                                      | 0                                            | 1.455                                                 |
| <b>Storting/onttrekking begrotingsreserve</b>      | <b>6.000</b>                                               | <b>0</b>                                     | <b>6.000</b>                                          |
| Dotatie begrotingsreserve DGS BES                  | 6.000                                                      | 0                                            | 6.000                                                 |
| <b>Ontvangsten</b>                                 | <b>58.226</b>                                              | <b>- 264</b>                                 | <b>57.962</b>                                         |
| Overig                                             | 58.226                                                     | - 264                                        | 57.962                                                |

**Tabel 6 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)**

|                                       | Vastgestelde begro-<br>ting<br>(incl. suppletoire be-<br>grotingen) (1) | Mutaties suppletoire<br>begroting september<br>(2) | Stand suppletoire be-<br>groting september (3)<br>= (1) + (2) |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                 | <b>70.417</b>                                                           | <b>– 3.493</b>                                     | <b>66.924</b>                                                 |
| <i>waarvan</i> garantieverplichtingen | 30.000                                                                  | 0                                                  | 30.000                                                        |
| <i>waarvan</i> overige verplichtingen | 40.417                                                                  | – 3.493                                            | 36.924                                                        |

### **Toelichting**

#### **Verplichtingen en uitgaven**

##### *Opdrachten*

##### Overig

De post opdrachten overig wordt in 2026 met circa € 6,5 mln. naar beneden bijgesteld. Deze gelden zijn overgeboekt naar de Kamer van Koophandel (KvK) en de Dienst Financieel-Economische Integriteit (DFEI) voor uitvoering van de Europese regelgeving voor witwassen.

##### *Bijdrage aan ZBO's/RWT's*

##### Bijdrage UBO

De post Bijdrage Ultimate Beneficial Owner (UBO) wordt in 2026 met circa € 2,4 mln. verhoogd. Deze gelden zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van de Kamer van Koophandel voor de implementatie van de Europese regelgeving (AMLD6 en AMLR).

### Artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

#### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                              | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                     | <b>9.232.939</b>                                              | <b>- 820</b>                                 | <b>9.232.119</b>                                         |
| <b>Uitgaven</b>                           | <b>11.689.259</b>                                             | <b>- 11.000.820</b>                          | <b>688.439</b>                                           |
| <b>Garanties</b>                          | <b>20</b>                                                     | <b>0</b>                                     | <b>20</b>                                                |
| Regeling Bijzondere Financieringen        | 20                                                            | 0                                            | 20                                                       |
| <b>Leningen</b>                           | <b>11.000.000</b>                                             | <b>- 11.000.000</b>                          | <b>0</b>                                                 |
| Lening TenneT                             | 11.000.000                                                    | - 11.000.000                                 | 0                                                        |
| <b>Opdrachten</b>                         | <b>4.285</b>                                                  | <b>- 883</b>                                 | <b>3.402</b>                                             |
| Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen      | 4.285                                                         | - 883                                        | 3.402                                                    |
| <b>Vermogensverschaffing/-onttrekking</b> | <b>680.000</b>                                                | <b>0</b>                                     | <b>680.000</b>                                           |
| Afdrachten Staatsloterij                  | 100.000                                                       | 0                                            | 100.000                                                  |
| Kapitaalinjectie Invest-NL                | 330.000                                                       | 0                                            | 330.000                                                  |
| Kapitaalinjectie Invest International     | 250.000                                                       | 0                                            | 250.000                                                  |
| <b>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</b>           | <b>4.954</b>                                                  | <b>63</b>                                    | <b>5.017</b>                                             |
| NLFI                                      | 4.954                                                         | 63                                           | 5.017                                                    |
| <b>Ontvangsten</b>                        | <b>5.361.224</b>                                              | <b>1.481.961</b>                             | <b>6.843.185</b>                                         |
| <b>Garanties</b>                          | <b>13.953</b>                                                 | <b>1.000</b>                                 | <b>14.953</b>                                            |
| Premieontvangsten garantie TenneT         | 12.953                                                        | 1.000                                        | 13.953                                                   |
| Premieontvangsten garantie FMO            | 1.000                                                         | 0                                            | 1.000                                                    |
| <b>Leningen</b>                           | <b>4.260.152</b>                                              | <b>- 159.000</b>                             | <b>4.101.152</b>                                         |
| Renteontvangsten lening TenneT            | 960.152                                                       | - 120.000                                    | 840.152                                                  |
| Aflossing lening TenneT                   | 3.300.000                                                     | - 39.000                                     | 3.261.000                                                |
| <b>Vermogensverschaffing/-onttrekking</b> | <b>1.082.619</b>                                              | <b>1.639.961</b>                             | <b>2.722.580</b>                                         |
| Aan-/verkoop vermogenstitels              | 182.619                                                       | 1.654.961                                    | 1.837.580                                                |
| Afdrachten Staatsloterij                  | 100.000                                                       | 0                                            | 100.000                                                  |
| Dividenden staatsdeelnemingen             | 800.000                                                       | - 15.000                                     | 785.000                                                  |
| <b>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</b>           | <b>4.500</b>                                                  | <b>0</b>                                     | <b>4.500</b>                                             |
| NLFI                                      | 4.500                                                         | 0                                            | 4.500                                                    |

Tabel 8 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

|  | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|--|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
|--|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|

Tabel 8 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

|                                       | Vastgestelde begro-<br>ting<br>(incl. suppletoire be-<br>grotingen) (1) | Mutaties suppletoire<br>begroting september<br>(2) | Stand suppletoire be-<br>groting september (3)<br>= (1) + (2) |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                 | <b>9.232.939</b>                                                        | <b>- 820</b>                                       | <b>9.232.119</b>                                              |
| <i>waarvan</i> garantieverplichtingen | 8.736.558                                                               | 0                                                  | 8.736.558                                                     |
| <i>waarvan</i> overige verplichtingen | 496.381                                                                 | - 820                                              | 495.561                                                       |

## Uitgaven

### *Leningen*

De Nederlandse Staat heeft een aandeelhouderslening van € 25 mld. aan TenneT verstrekt voor 2024 en 2025 die verspreid over beide jaren in zijn geheel is getrokken door TenneT.

Voor 2026 zal TenneT de geraamde lening van € 11 mld. niet trekken als gevolg van het invullen van de kapitaalbehoefte van TenneT Nederland door de implementatie van de staatsgarantie en van TenneT Duitsland door de afronding van de transactie met de private investeerders en de Duitse staat. Dit bedrag wordt dan ook afgeboekt.

## Ontvangsten

### *Leningen*

#### Renteontvangsten lening TenneT

De raming van de rente-ontvangsten op de TenneT-lening wordt naar beneden bijgesteld aan de hand van de meest recente inzichten. Doordat de lening in 2026 € 11 mld. lager is dan begroot, worden de geraamde rente-ontvangsten daarop bijgesteld.

#### Aflossing lening TenneT met verkoopopbrengsten TenneT Duitsland

Door de deelname van de Duitse staat in TenneT Duitsland ontvangt TenneT een opbrengst in 2026. TenneT gebruikt deze opbrengst om de aandeelhouderslening die de Nederlandse staat aan TenneT heeft verstrekt gedeeltelijk af te lossen. Dit bedrag was bij de eerste suppletoire begroting 2026 geraamd op € 3,3 mld. en wordt nu met € 39 mln. naar beneden bijgesteld tot € 3,261 mld.

### *Vermogensverschaffing/-onttrekking*

#### Aan-/verkoop vermogenstitels

De ontvangsten worden in 2026 met circa € 1,7 mld. naar boven bijgesteld als gevolg van de verkoopopbrengst van aandelen ABN AMRO door het verkoopprogramma van de Staat. Dit betreffen de verkoopopbrengsten tot en met 1 augustus 2026.

#### Dividenden staatsdeelnemingen

De dividendraming wordt in 2026 met € 15 mln. naar beneden bijgesteld aan de hand van de meest recente informatie over het daadwerkelijk ontvangen dividend, ten opzichte van hetgeen geraamd was.

## Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen

### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Internationale financiële betrekkingen (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                                       | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                              | <b>7.863.692</b>                                              | <b>– 3.678.198</b>                              | <b>4.185.494</b>                                         |
| <b>Uitgaven</b>                                    | <b>74.251</b>                                                 | <b>60.153</b>                                   | <b>134.404</b>                                           |
| <b>Garanties</b>                                   | <b>26.720</b>                                                 | <b>0</b>                                        | <b>26.720</b>                                            |
| EIB - kredietverlening in ACP en OCT               | 0                                                             | 0                                               | 0                                                        |
| EIB pan-Europees garantiefonds                     | 26.720                                                        | 0                                               | 26.720                                                   |
| <b>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</b> | <b>45.015</b>                                                 | <b>60.000</b>                                   | <b>105.015</b>                                           |
| Multilaterale ontwikkelingsbanken en fondsen       | 19                                                            | 15.000                                          | 15.019                                                   |
| Wereldbank                                         | 3.560                                                         | 45.000                                          | 48.560                                                   |
| Kapitaalleg ESM                                    | 0                                                             | 0                                               | 0                                                        |
| Bijdrage EU voor rente Oekraïne                    | 41.436                                                        | 0                                               | 41.436                                                   |
| <b>Opdrachten</b>                                  | <b>2.516</b>                                                  | <b>153</b>                                      | <b>2.669</b>                                             |
| Technische assistentie                             | 2.341                                                         | 70                                              | 2.411                                                    |
| Overige opdrachten                                 | 175                                                           | 83                                              | 258                                                      |
| <b>Ontvangsten</b>                                 | <b>45.285</b>                                                 | <b>410.853</b>                                  | <b>456.138</b>                                           |
| <b>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</b> | <b>4.269</b>                                                  | <b>0</b>                                        | <b>4.269</b>                                             |
| Ontvangsten IFI's                                  | 4.269                                                         | 0                                               | 4.269                                                    |
| <b>Leningen</b>                                    | <b>41.016</b>                                                 | <b>410.853</b>                                  | <b>451.869</b>                                           |
| Aflossing lening Griekenland                       | 0                                                             | 419.787                                         | 419.787                                                  |
| Renteontvangsten lening Griekenland                | 41.016                                                        | – 8.934                                         | 32.082                                                   |
| Aflossing lening Oekraïne                          | 0                                                             | 0                                               | 0                                                        |
| Renteontvangsten lening Oekraïne                   | 0                                                             | 0                                               | 0                                                        |

Tabel 10 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

|                                | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>          | <b>7.863.692</b>                                              | <b>– 3.678.198</b>                              | <b>4.185.494</b>                                         |
| waarvan garantieverplichtingen | 7.850.496                                                     | – 3.738.351                                     | 4.112.145                                                |
| waarvan overige verplichtingen | 13.196                                                        | 60.153                                          | 73.349                                                   |

### Toelichting

### Verplichtingen

De verplichtingen, met name garantieverplichtingen, zijn met in totaal € 3,7 mld. naar beneden bijgesteld. De positieve garantiebijstelling van circa € 2 mld. die hoort bij een nieuwe ESM-kapitaalsleutel verschuift naar het einde van de begrotingshorizon (2031), omdat nog niet duidelijk is wanneer deze nieuwe inleg verwacht wordt. Voor een aantal garantieverplichtingen geldt dat de hoogte van de garantie afhankelijk is van het Nederlandse aandeel in het Europese Bruto Nationaal Inkomen (BNI). De garanties kredieten EU-betalingsbalanssteun, EFSM, NGEU, MFA+, MFB-ULCM, de Oekraïne faciliteit, SAFE en de MFB headroomgarantie 2026 worden negatief bijgesteld (totaal € 0,7 mld.) als gevolg van een actualisatie van het BNI-aandeel op basis van de cijfers van de Europese Commissie. NextGenerationEU wordt daarnaast ook bijgesteld naar aanleiding van de (verwachte) renteontwikkeling, met een totale neerwaartse bijstelling van € 1,1 mld. De bijstelling op de overige verplichtingen is gelijk aan de bijstelling op de uitgaven.

## **Uitgaven**

### *Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties*

In de Nota van Wijziging op de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) zijn in 2026 extra middelen beschikbaar gesteld middels kasschuiven uit latere jaren voor niet-militaire steun aan Oekraïne.<sup>1</sup> Een deel van deze middelen, € 60 mln., wordt overgeheveld naar de begroting van Financiën voor steun via de Wereldbank (€ 45 mln.) en de European Investment Bank (EIB, € 15 mln.). De bijdrage aan de Wereldbank wordt overgeboekt aan Special Program for Ukraine Recovery (SPUR) 2.0 programma onder de IDA Crisis Facility 2.0., een speciale crisisfaciliteit voor Oekraïne. De Wereldbank voert onder meer steunprogramma's uit die Oekraïne helpen bij het leveren van basisdiensten, herstellen van infrastructuur en implementeren van hervormingen. De bijdrage aan de EIB wordt overgeboekt aan het EU 4 Ukraine Fund (EU4U). EU4U financiert infrastructuurprojecten en helpt Oekraïense bedrijven toegang te krijgen tot kapitaal om de economie draaiende te houden. Hierover is de Kamer op 2 juli jl. geïnformeerd.<sup>2</sup>

## **Ontvangsten**

### *Leningen*

Betreft een vervroegde aflossing van de lening aan Griekenland en een update van de renteontvangsten. Voor Nederland gaat het om een vervroegde aflossing van circa € 420 mln. Dit is het vijfde jaar op rij dat Griekenland vervroegd aflost.

<sup>1</sup> Kamerstukken 36 915, XVII, nr. 8 [Wijziging van de begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp \(XVII\) voor het jaar 2026 \(wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

<sup>2</sup> Kamerstukken [36 045, nr. 309 Situatie in Oekraïne | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

## Artikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen

### Budgettaire gevolgen van beleid

**Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen (bedragen x € 1.000)**

| Omschrijving                                           | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                                  | <b>10.100.487</b>                                             | <b>260</b>                                      | <b>10.100.747</b>                                        |
| <b>Uitgaven</b>                                        | <b>216.487</b>                                                | <b>260</b>                                      | <b>216.747</b>                                           |
| <b>Opdrachten</b>                                      | <b>23.353</b>                                                 | <b>260</b>                                      | <b>23.613</b>                                            |
| Kostenvergoeding uitvoerder ekv                        | 22.900                                                        | 260                                             | 23.160                                                   |
| Uitvoeringskosten herverzekering leverancierskredieten | 350                                                           | 0                                               | 350                                                      |
| Overige uitgaven                                       | 103                                                           | 0                                               | 103                                                      |
| <b>Garanties</b>                                       | <b>120.250</b>                                                | <b>0</b>                                        | <b>120.250</b>                                           |
| Schade-uitkering ekv                                   | 116.000                                                       | 0                                               | 116.000                                                  |
| Schade-uitkering herverzekering leverancierskredieten  | 1.850                                                         | 0                                               | 1.850                                                    |
| Herverzekerde schades ekv - premies                    | 2.000                                                         | 0                                               | 2.000                                                    |
| Herverzekerde schades ekv - restituties na 2019        | 200                                                           | 0                                               | 200                                                      |
| Herverzekerde schades ekv - restituties 1999-2019      | 100                                                           | 0                                               | 100                                                      |
| Herverzekerde schades ekv - restituties voor 1999      | 100                                                           | 0                                               | 100                                                      |
| <b>Storting/onttrekking begrotingsreserve</b>          | <b>72.884</b>                                                 | <b>0</b>                                        | <b>72.884</b>                                            |
| Mutatie begrotingsreserve ekv                          | 72.884                                                        | 0                                               | 72.884                                                   |
| <b>Ontvangsten</b>                                     | <b>136.292</b>                                                | <b>260</b>                                      | <b>136.552</b>                                           |
| <b>Garanties</b>                                       | <b>106.292</b>                                                | <b>0</b>                                        | <b>106.292</b>                                           |
| Premies ekv                                            | 72.244                                                        | 0                                               | 72.244                                                   |
| Premies herverzekering leverancierskredieten           | 1.200                                                         | 0                                               | 1.200                                                    |
| Schaderestituties ekv voor 1999                        | 19.781                                                        | 0                                               | 19.781                                                   |
| Schaderestituties ekv vanaf 1999 tot 2019              | 640                                                           | 0                                               | 640                                                      |
| Schaderestituties ekv na 2019                          | 3.927                                                         | 0                                               | 3.927                                                    |
| Schaderestituties herverzekering leverancierskredieten | 1.000                                                         | 0                                               | 1.000                                                    |
| Herverzekerde schades ekv - schadeuitkeringen          | 7.500                                                         | 0                                               | 7.500                                                    |
| <b>Storting/onttrekking begrotingsreserve</b>          | <b>30.000</b>                                                 | <b>260</b>                                      | <b>30.260</b>                                            |
| Mutatie begrotingsreserve ekv                          | 30.000                                                        | 260                                             | 30.260                                                   |

Tabel 12 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

|                                       | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                 | <b>10.100.487</b>                                             | <b>260</b>                                   | <b>10.100.747</b>                                        |
| <i>waarvan</i> garantieverplichtingen | 10.000.000                                                    | 0                                            | 10.000.000                                               |
| <i>waarvan</i> overige verplichtingen | 100.487                                                       | 260                                          | 100.747                                                  |

**Toelichting**

De mutaties op het niveau van de financiële instrumenten komen niet boven de ondergrenzen uit binnen de staffel (conform de RBV). Toelichting van deze mutaties blijft daarom achterwege.

## Artikel 6 Btw-compensatiefonds

### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Btw-compensatiefonds (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                      | Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2) |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>             | <b>4.492.443</b>                                           | <b>537.489</b>                               | <b>5.029.932</b>                                      |
| <b>Uitgaven</b>                   | <b>4.492.443</b>                                           | <b>537.489</b>                               | <b>5.029.932</b>                                      |
| <b>Bijdrage aan medeoverheden</b> | <b>4.492.443</b>                                           | <b>537.489</b>                               | <b>5.029.932</b>                                      |
| Bijdragen aan gemeenten           | 4.045.078                                                  | 510.811                                      | 4.555.889                                             |
| Bijdragen aan provincies          | 447.365                                                    | 26.678                                       | 474.043                                               |
| <b>Ontvangsten</b>                | <b>4.492.443</b>                                           | <b>537.489</b>                               | <b>5.029.932</b>                                      |

### Toelichting

#### Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten

##### *Bijdrage aan medeoverheden*

Wanneer ministeries geld overdragen aan gemeenten of provincies voor de uitvoering van taken, wordt de geschatte compensabele btw in het btw-compensatiefonds (BCF) gestort. Gemeenten en provincies kunnen de compensabele btw via het BCF terugvragen. Dit wordt gedekt vanuit de belastingontvangsten. Jaarlijks vindt er een bijstelling van de raming van het BCF plaats op basis van de beschikking van het afgelopen jaar, betalingen van het vierde kwartaal van het afgelopen jaar en driemaal het voorschot van het eerste kwartaal uit het lopende jaar.

## Artikel 9 Douane

### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Douane (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                                        | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                               | <b>909.908</b>                                                | <b>18.939</b>                                | <b>928.847</b>                                           |
| <b>Uitgaven (1) + (2)</b>                           | <b>909.908</b>                                                | <b>18.939</b>                                | <b>928.847</b>                                           |
| <b>Apparaatsuitgaven (1)</b>                        | <b>593.175</b>                                                | <b>11.667</b>                                | <b>604.842</b>                                           |
| <b>Personele uitgaven</b>                           | <b>585.881</b>                                                | <b>11.974</b>                                | <b>597.855</b>                                           |
| Eigen personeel                                     | 557.207                                                       | 11.968                                       | 569.175                                                  |
| Inhuur externen                                     | 23.187                                                        | 0                                            | 23.187                                                   |
| Overig personeel                                    | 5.487                                                         | 6                                            | 5.493                                                    |
| <b>Materiële uitgaven</b>                           | <b>7.294</b>                                                  | <b>- 307</b>                                 | <b>6.987</b>                                             |
| ICT                                                 | 952                                                           | - 137                                        | 815                                                      |
| Bijdrage aan SSO's                                  | 1.003                                                         | - 277                                        | 726                                                      |
| Overig materieel                                    | 5.339                                                         | 107                                          | 5.446                                                    |
| <b>Programma-uitgaven (2)</b>                       | <b>316.733</b>                                                | <b>7.272</b>                                 | <b>324.005</b>                                           |
| <b>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</b>                     | <b>2.475</b>                                                  | <b>13</b>                                    | <b>2.488</b>                                             |
| Overige bijdrage ZBO's/RWT's                        | 2.475                                                         | 13                                           | 2.488                                                    |
| <b>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</b>  | <b>245</b>                                                    | <b>6.653</b>                                 | <b>6.898</b>                                             |
| Wereld Douane Organisatie                           | 245                                                           | 5                                            | 250                                                      |
| Bijdragen verdragingsrente EU                       | 0                                                             | 6.648                                        | 6.648                                                    |
| Bijdrage aan overige (inter)nationale organisaties  | 0                                                             | 0                                            | 0                                                        |
| <b>Opdrachten</b>                                   | <b>72.961</b>                                                 | <b>505</b>                                   | <b>73.466</b>                                            |
| ICT opdrachten                                      | 21.445                                                        | - 13                                         | 21.432                                                   |
| Overige opdrachten                                  | 51.516                                                        | 518                                          | 52.034                                                   |
| <b>Bijdrage aan agentschappen</b>                   | <b>5.858</b>                                                  | <b>99</b>                                    | <b>5.957</b>                                             |
| Bijdrage overige agentschappen                      | 5.858                                                         | 99                                           | 5.957                                                    |
| <b>Rente</b>                                        | <b>6.000</b>                                                  | <b>0</b>                                     | <b>6.000</b>                                             |
| Belasting- en invorderingsrente                     | 6.000                                                         | 0                                            | 6.000                                                    |
| <b>(Schade)vergoeding</b>                           | <b>86</b>                                                     | <b>2</b>                                     | <b>88</b>                                                |
| (Schade)vergoedingen                                | 0                                                             | 0                                            | 0                                                        |
| Vergoeding proceskosten                             | 86                                                            | 2                                            | 88                                                       |
| <b>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</b> | <b>229.108</b>                                                | <b>0</b>                                     | <b>229.108</b>                                           |
| Toegerekende uitgaven van Belastingen               | 229.108                                                       | 0                                            | 229.108                                                  |

**Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Douane (bedragen x € 1.000)**

| Omschrijving                      | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Ontvangsten (3) + (4)</b>      | <b>19.548.832</b>                                             | <b>– 681.815</b>                             | <b>18.867.017</b>                                        |
| <b>Programmaontvangsten (3)</b>   | <b>19.531.227</b>                                             | <b>– 664.815</b>                             | <b>18.866.412</b>                                        |
| waarvan: Belastingontvangsten     | 19.295.336                                                    | – 453.643                                    | 18.841.693                                               |
| <b>Ontvangsten CBAM</b>           | 211.172                                                       | – 211.172                                    | 0                                                        |
| <b>Bekostiging</b>                | <b>500</b>                                                    | <b>0</b>                                     | <b>500</b>                                               |
| Doorbelasten kosten vervolging    | 500                                                           | 0                                            | 500                                                      |
| <b>Rente</b>                      | <b>20.000</b>                                                 | <b>0</b>                                     | <b>20.000</b>                                            |
| Belasting- en invorderingsrente   | 20.000                                                        | 0                                            | 20.000                                                   |
| <b>Boetes en schikkingen</b>      | <b>4.219</b>                                                  | <b>0</b>                                     | <b>4.219</b>                                             |
| Ontvangsten boetes en schikkingen | 4.219                                                         | 0                                            | 4.219                                                    |
| <b>Handling Fee</b>               | <b>0</b>                                                      | <b>0</b>                                     | <b>0</b>                                                 |
| Handling Fee                      | 0                                                             | 0                                            | 0                                                        |
| <b>Apparaatontvangsten (4)</b>    | <b>17.605</b>                                                 | <b>– 17.000</b>                              | <b>605</b>                                               |

## **Toelichting**

### **Verplichtingen en uitgaven**

#### *Personele uitgaven*

De belangrijkste mutaties ten opzichte van de vastgestelde begroting zijn:

- De tranche 2026 van de loon- en prijsbijstelling is bij de eerste suppletoire begroting toegevoegd aan de begroting (artikel 10). Deze is nu naar rato doorgezet naar de begroting van Douane (€ 5,2 mln.).
- Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is € 4,1 mln. toegevoegd aan het budget voor eigen personeel, ten behoeve van de versterking van het grenstoezicht.
- Voor de transitie van taken van de Belastingdienst naar Douane zijn diverse voorbereidingskosten gemaakt van € 2 mln. Deze zijn nodig om de taken zorgvuldig te kunnen overnemen.

#### *Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties*

Aan de Europese Commissie is in de eerste helft van 2026 voor € 6,6 mln. verdragingsrente betaald over nabetalingen op de Traditionele Eigen Middelen (TEM). Bij het niet tijdig beschikbaar stellen van TEM kan er sprake zijn van verdragingsrente. De Nederlandse douaneautoriteiten heeft op een aantal dossiers de aansprakelijkheid ten aanzien van de verdragingsrente geaccepteerd.

### **Ontvangsten**

#### *Belastingontvangsten*

Op artikel 9 Douane worden de belastingontvangsten begroot die geheven en geïnd worden via de Douanesystemen. Het gaat om invoerrechten, accijnzen, verbruiksbelasting, een deel van de omzetbelasting.

In de Miljoenennota 2027 worden de mutaties van de belastingontvangsten in het lopende begrotingsjaar 2026 toegelicht (zie hoofdstuk 2.6 - Horizontale ontwikkeling inkomsten en lasten en bijlage 3 - De belasting- en premieontvangsten). De aansluiting met de Miljoenennota en de bedragen in de begrotingstoelichting (artikel 1 Belastingen, tabel budgettaire gevolgen van beleid) ziet er als volgt uit.

*Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)*

Het kasritme van het CBAM wijkt af van de eerder aangenomen systematiek, waardoor de huidige raming moet worden aangepast. Momenteel staat voor 2026 een ontvangst geraamd van € 211,1 mln. Toegelaten CBAM-aangevers dienen uiterlijk voor 1 oktober 2027 de CBAM-aangifte in te dienen voor het jaar 2026. CBAM-certificaten worden vanaf 1 februari 2027 verkocht. Hierdoor vindt er in 2026 feitelijk geen kasontvangst plaats.

*Apparaatsontvangsten*

De EU verstrekt subsidie voor de vervanging van scan- en detectieapparatuur via drie rondes, elk bestaande uit twee betalingsmomenten. De eerste uitbetaling van de derde ronde, ter hoogte van € 17 mln., vindt niet in 2026 maar in 2027 plaats.

## Artikel 13 Toeslagen

### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 13 Toeslagen (bedragen x € 1.000)

| Omschrijving                                       | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                              | <b>2.344.743</b>                                              | <b>- 62.582</b>                                 | <b>2.282.161</b>                                         |
| <b>Uitgaven (1) + (2)</b>                          | <b>2.387.060</b>                                              | <b>- 62.582</b>                                 | <b>2.324.478</b>                                         |
| <b>Apparaatsuitgaven (1)</b>                       | <b>528.052</b>                                                | <b>- 32.250</b>                                 | <b>495.802</b>                                           |
| <b>Personele uitgaven</b>                          | <b>494.652</b>                                                | <b>- 18.490</b>                                 | <b>476.162</b>                                           |
| Eigen personeel                                    | 389.098                                                       | - 83.881                                        | 305.217                                                  |
| Inhuur externen                                    | 104.339                                                       | 65.079                                          | 169.418                                                  |
| Overig personeel                                   | 1.215                                                         | 312                                             | 1.527                                                    |
| <b>Materiële uitgaven</b>                          | <b>33.400</b>                                                 | <b>- 13.760</b>                                 | <b>19.640</b>                                            |
| ICT                                                | 1.324                                                         | - 1.151                                         | 173                                                      |
| Bijdrage aan SSO's                                 | 1.000                                                         | 0                                               | 1.000                                                    |
| Overige materiële uitgaven                         | 31.076                                                        | - 12.609                                        | 18.467                                                   |
| <b>Programma-uitgaven (2)</b>                      | <b>1.859.008</b>                                              | <b>- 30.332</b>                                 | <b>1.828.676</b>                                         |
| <b>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</b>                    | <b>108</b>                                                    | <b>3</b>                                        | <b>111</b>                                               |
| Bijdrage overige ZBO's/RWT's                       | 108                                                           | 3                                               | 111                                                      |
| <b>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</b> | <b>4.630</b>                                                  | <b>- 125</b>                                    | <b>4.505</b>                                             |
| Bijdrage aan (inter)nationale organisaties         | 4.630                                                         | - 125                                           | 4.505                                                    |
| <b>Opdrachten</b>                                  | <b>149.409</b>                                                | <b>13.393</b>                                   | <b>162.802</b>                                           |
| ICT opdrachten                                     | 27                                                            | 1                                               | 28                                                       |
| Overige opdrachten                                 | 149.382                                                       | 13.392                                          | 162.774                                                  |
| <b>Bijdrage aan agentschappen</b>                  | <b>0</b>                                                      | <b>0</b>                                        | <b>0</b>                                                 |
| Bijdrage overige agentschappen                     | 0                                                             | 0                                               | 0                                                        |
| <b>Bijdrage aan medeoverheden</b>                  | <b>216.000</b>                                                | <b>0</b>                                        | <b>216.000</b>                                           |
| Bijdrage aan medeoverheden                         | 216.000                                                       | 0                                               | 216.000                                                  |
| <b>(Schade)vergoeding</b>                          | <b>1.229.762</b>                                              | <b>- 43.603</b>                                 | <b>1.186.159</b>                                         |
| Compensatie toeslagengeduceerden                   | 157.158                                                       | - 61.589                                        | 95.569                                                   |
| Kwijtschelden private schulden                     | 28.308                                                        | 0                                               | 28.308                                                   |
| Herstelprogramma voor kinderen                     | 31.916                                                        | 0                                               | 31.916                                                   |
| Herstelregeling voor ex-partners                   | 4.000                                                         | 0                                               | 4.000                                                    |
| Herstelregeling voor geduceerden andere toeslagen  | 33.660                                                        | - 8.000                                         | 25.660                                                   |
| Aanvullende schade                                 | 891.493                                                       | - 30.000                                        | 861.493                                                  |
| Overige (schade)vergoedingen                       | 83.227                                                        | 55.986                                          | 139.213                                                  |
| <b>Subsidies</b>                                   | <b>2.000</b>                                                  | <b>0</b>                                        | <b>2.000</b>                                             |

**Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 13 Toeslagen (bedragen x € 1.000)**

| Omschrijving                                        | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Subsidie toeslagen herstel                          | 2.000                                                         | 0                                            | 2.000                                                    |
| <b>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</b> | <b>257.099</b>                                                | <b>0</b>                                     | <b>257.099</b>                                           |
| Toegerekende uitgaven van Belastingen               | 257.099                                                       | 0                                            | 257.099                                                  |
| <b>Ontvangsten</b>                                  | <b>0</b>                                                      | <b>165</b>                                   | <b>165</b>                                               |
| Apparaatsontvangsten                                | 0                                                             | 165                                          | 165                                                      |
| Programma-ontvangsten                               | 0                                                             | 0                                            | 0                                                        |

### **Toelichting**

#### **Verplichtingen en uitgaven**

##### *Personele uitgaven*

De personele uitgaven worden € 18,5 mln. lager geraamd. Hoofdzakelijk vanwege het doorschuiven van activiteiten van Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen van 2026 naar 2027 (€ 15 mln.). Het betreft met name de bezwaarafhandeling van integrale beoordeling en het uitkeren van wettelijke rente. Daarnaast vindt er een technische herschikking plaats van eigen personeel naar externe inhuur, omdat het totale budget bij de eerste suppletoire begroting was gereserveerd op eigen personeel.

##### *Materiële uitgaven*

De materiële uitgaven worden € 13,8 mln. lager geraamd. Er zijn handmatige controles nodig om de toekenning van de Kinderopvang toeslagen definitief te maken. Een deel van dit werk wordt uitbesteed maar de aanbesteding daarvan is vertraagd. Daarom wordt € 7 mln. doorgeschoven naar 2027. Daarnaast wordt binnen de budgetten van de stafdirecties van Dienst Toeslagen € 3,5 mln. herschikt van materiële uitgaven naar personele uitgaven. Tot slot vinden er enkele kleinere mutaties plaats.

##### *Opdrachten*

Het budget voor Opdrachten wordt per saldo € 13,4 mln. hoger geraamd. Voor emotioneel en maatschappelijk herstel vindt een technische herschikking plaats tussen de instrumenten Opdrachten en Schadevergoedingen, omdat betalingen gedaan worden vanaf Opdrachten (€ 21,6 mln.). Daarnaast wordt voor de uitvoering van MijnHerstel en de individuele schadeberekening € 7,8 mln. overgeheveld naar artikel 1 Belastingen, de uitvoering van de regelingen wordt gedaan door directie Buitengewone Zaken Blauw van de Belastingdienst.

##### *(Schade)vergoeding*

Het budget voor (Schade)vergoeding wordt € 43,6 mln. lager geraamd. De belangrijkste mutaties zijn:

- Loon- en prijsbijstelling (+ € 20,9 mln.): Voor de loon- en prijsgevoelige regelingen binnen de hersteloperatie wordt € 20,9 mln. toegevoegd aan de begroting overige (schade)vergoedingen.
- Compensatie toeslagen gedupeerden - Emotioneel en maatschappelijk herstel (- € 21,6 mln.): Er vindt een technische herschikking plaats van Compensatie toeslagengedupeerden naar Opdrachten, zie de toelichting onder Opdrachten.
- Compensatie toeslagengedupeerden - Wettelijke rente (- € 40 mln.): De uitbetalingen van wettelijke rente vinden in latere jaren plaats in verband met het minder kunnen afdoen in 2026 via het massale geautomatiseerde proces en meer handmatige werk-

zaamheden dan eerder verwacht.

- Daarnaast vindt er nog een technische herschikking van € 30 mln. plaats van Aanvullende schade naar Overige schade(vergoedingen).

### 3 Beleidsartikelen Nationale Schuld (IXA)

#### Artikel 11 Financiering staatsschuld

##### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 Financiering staatsschuld (bedragen x € 1 mln.)

| Omschrijving             | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september<br>(2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>    | <b>37.812</b>                                                 | <b>– 329</b>                                    | <b>37.482</b>                                            |
| <b>Uitgaven</b>          | <b>37.812</b>                                                 | <b>– 329</b>                                    | <b>37.482</b>                                            |
| <b>Opdrachten</b>        | <b>26</b>                                                     | <b>1</b>                                        | <b>26</b>                                                |
| Overige kosten           | 26                                                            | 1                                               | 26                                                       |
| <b>Rente</b>             | <b>8.731</b>                                                  | <b>– 665</b>                                    | <b>8.066</b>                                             |
| Rente vaste schuld       | 7.237                                                         | – 395                                           | 6.842                                                    |
| Rente vlottende schuld   | 1.494                                                         | – 270                                           | 1.224                                                    |
| <b>Leningen</b>          | <b>29.055</b>                                                 | <b>335</b>                                      | <b>29.390</b>                                            |
| Aflossing vaste schuld   | 29.055                                                        | 335                                             | 29.390                                                   |
| <b>Ontvangsten</b>       | <b>78.516</b>                                                 | <b>– 15.022</b>                                 | <b>63.494</b>                                            |
| <b>Rente</b>             | <b>20</b>                                                     | <b>0</b>                                        | <b>20</b>                                                |
| Rente vlottende schuld   | 20                                                            | 0                                               | 20                                                       |
| <b>Leningen</b>          | <b>78.496</b>                                                 | <b>– 15.022</b>                                 | <b>63.474</b>                                            |
| Uitgifte vaste schuld    | 50.000                                                        | 0                                               | 50.000                                                   |
| Mutatie vlottende schuld | 28.496                                                        | – 15.022                                        | 13.474                                                   |

##### Toelichting

##### Verplichtingen en uitgaven

###### *Rente*

###### Rente vaste schuld

De raming van de rentelasten vaste schuld neemt in 2026 af met € 395 mln. ten opzichte van de eerste suppletoire begroting 2026. Het ministerie van Financiën houdt op basis van de MEV-raming van het Centraal Planbureau (CPB) rekening met een hogere rente op de kapitaalmarkt in 2026. Echter, doordat een groter deel van de geraamde schulduitgifte op de kapitaalmarkt op een later moment in het jaar plaatsvindt dan eerder verwacht, nemen de verwachte rentelasten per saldo af.

###### Rente vlottende schuld

De raming van de rentelasten vlottende schuld in 2026 is met € 270 mln. naar beneden bijgesteld. Het ministerie van Financiën houdt rekening met een hogere rente op de geldmarkt op basis van de MEV-raming van het CPB. Desondanks nemen de rentelasten af door een afname van de omvang van de kortlopende schuld.

###### *Leningen*

#### Aflossing vaste schuld

De geraamde aflossing van de vaste schuld neemt in 2026 toe met € 335 mln., als gevolg van de vervroegde aflossing van vaste schuld.

### **Ontvangsten**

#### *Leningen*

#### Mutatie vlottende schuld

De mutatie vlottende schuld betreft de toe- of afname van de uitstaande schuld op de geldmarkt. De geraamde mutatie van de vlottende schuld in 2026 is naar beneden bijgesteld met € 15,0 mld. Dit is het gevolg van een lagere financieringsbehoefte doordat de raming van het kastekort voor het lopende begrotingsjaar is afgenomen. Schommelingen in de financieringsbehoefte in een lopend begrotingsjaar worden zoveel mogelijk opgevangen op de geldmarkt.

## Artikel 12 Kasbeheer

### Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 17 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 12 Kasbeheer (bedragen x € 1 mln.)

| Omschrijving                                      | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>                             | <b>5.283</b>                                                  | <b>343</b>                                   | <b>5.627</b>                                             |
| <b>Uitgaven</b>                                   | <b>5.283</b>                                                  | <b>343</b>                                   | <b>5.627</b>                                             |
| <b>Rente</b>                                      | <b>2.583</b>                                                  | <b>343</b>                                   | <b>2.927</b>                                             |
| Rente kasbeheer                                   | 2.583                                                         | 343                                          | 2.926                                                    |
| Uitgaven bij voortijdige beëindiging (hoofdsom)   | 0                                                             | 1                                            | 1                                                        |
| <b>Leningen</b>                                   | <b>2.700</b>                                                  | <b>0</b>                                     | <b>2.700</b>                                             |
| Verstrekke leningen                               | 2.700                                                         | 0                                            | 2.700                                                    |
| <b>Ontvangsten</b>                                | <b>15.836</b>                                                 | <b>- 1.368</b>                               | <b>14.468</b>                                            |
| <b>Rente</b>                                      | <b>203</b>                                                    | <b>17</b>                                    | <b>220</b>                                               |
| Rente kasbeheer                                   | 203                                                           | 17                                           | 219                                                      |
| Voortijdige beëindiging binnen kasbeheer          | 0                                                             | 0                                            | 0                                                        |
| <b>Leningen</b>                                   | <b>1.424</b>                                                  | <b>43</b>                                    | <b>1.468</b>                                             |
| Ontvangen aflossingen                             | 1.424                                                         | 43                                           | 1.468                                                    |
| <b>Mutaties in rekening-courant en deposito's</b> | <b>14.209</b>                                                 | <b>- 1.428</b>                               | <b>12.781</b>                                            |
| Mutaties in rekening courant en deposito          | 14.209                                                        | - 1.428                                      | 12.781                                                   |

### Toelichting

#### Verplichtingen en uitgaven

##### Rente

##### Rente kasbeheer

De raming van de rentelasten uit hoofde van het kasbeheer neemt in 2026 toe met € 343 mln. ten opzichte van de eerste suppletoire begroting 2026. Dit is het gevolg van het bijwerken van de realisaties. Ook zijn de nieuwe (hogere) rentestanden die volgen uit de MEV-raming van het Centraal Planbureau (CPB) verwerkt.

#### Ontvangsten

##### Rente

##### Rente kasbeheer

De raming van de rentebaten uit hoofde van het kasbeheer is € 17 mln. hoger dan bij de eerste suppletoire begroting 2026. Dit is het gevolg van het bijwerken van de realisaties en de nieuwe (hogere) rentestanden die volgen uit de MEV-raming van het Centraal Planbureau (CPB).

## *Leningen*

### Ontvangen aflossingen

Binnen het kader van schatkistbankieren kunnen agentschappen, rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's) en derden een lening afsluiten. Op basis van de actuele inzichten is het de verwachting dat de aflossingen op de leningen met € 43 mln. hoger uitvallen dan eerder geraamd.

### *Mutaties in rekening-courant en deposito's*

#### Mutaties in rekening-courant en deposito

De raming van de mutaties van de standen van de rekeningen-courant en deposito's van de deelnemers van schatkistbankieren is naar beneden bijgesteld met € 1,4 mld. Dit is het gevolg van een nieuwe raming van deze mutaties voor de sociale fondsen. Mutaties in rekeningen-courant en deposito's worden veroorzaakt door de uitgaven en ontvangsten van de deelnemers van het schatkistbankieren.

## 4 Niet-beleidsartikelen

### Artikel 8 Apparaat

Tabel 18 Apparaatsuitgaven (Bedragen x € 1.000)

| Omschrijving              | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>     | <b>463.666</b>                                                | <b>34.326</b>                                | <b>497.992</b>                                           |
| <b>Uitgaven</b>           | <b>463.666</b>                                                | <b>34.326</b>                                | <b>497.992</b>                                           |
| <b>Personele uitgaven</b> | <b>296.040</b>                                                | <b>19.328</b>                                | <b>315.368</b>                                           |
| Eigen personeel           | 275.174                                                       | 17.415                                       | 292.589                                                  |
| Inhuur externen           | 19.666                                                        | 2.002                                        | 21.668                                                   |
| Overig personeel          | 1.200                                                         | - 89                                         | 1.111                                                    |
| <b>Materiële uitgaven</b> | <b>167.626</b>                                                | <b>14.998</b>                                | <b>182.624</b>                                           |
| ICT                       | 27.146                                                        | 1.377                                        | 28.523                                                   |
| Bijdrage aan SSO's        | 61.463                                                        | 4.416                                        | 65.879                                                   |
| Overig materieel          | 79.017                                                        | 9.205                                        | 88.222                                                   |
| <b>Ontvangsten</b>        | <b>63.376</b>                                                 | <b>10.616</b>                                | <b>73.992</b>                                            |
| Apparaatsontvangsten      | 63.376                                                        | 10.616                                       | 73.992                                                   |

#### Toelichting

##### Verplichtingen en uitgaven

###### *Personele uitgaven*

De mutatie op personele uitgaven van € 19,3 mln. zijn met name het resultaat van:

- De Dienst Financieel-Economische Integriteit (DFEI):
  - De Belastingdienst is niet-fiscale taken aan het overhevelen. De DFEI is daarom ondergebracht bij het kerndepartement (€ 14,2 mln.).
  - Extra middelen vanuit het ministerie van Justitie & Veiligheid en het ministerie van Financiën voor DFEI voor het uitvoeren van de gewijzigde toezichtstaak en de daarbij horende IV ontwikkeling (€ 3,9 mln.).
  - Kasschuif IV-middelen EU Anti Money Laundering pakket naar 2029 door vertraging (- € 2 mln.).
- Er is € 2,5 mln. loonbijstelling ontvangen ter dekking van de CAO 2026.
- Er is € 1 mln. bijdrage ontvangen van de Belastingdienst voor de mobiliteitskaart.

###### *Materiële uitgaven*

De mutatie op materiële uitgaven zijn € 15 mln. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht:

- Er is prijsbijstelling (€ 3,2 mln.) toegevoegd aan de begroting.
- Er is een meevaller in ontvangsten bij Domeinen Roerende Zaken. Dit is als uitgavenbudget toegevoegd voor het dekken van diverse SSO-kosten (€ 3 mln.).
- Er zijn budgetten herschikt bij ADR vanuit personele uitgaven

- naar materiële uitgaven (€ 2,5 mln.).
- Extra middelen voor DFEI voor uitvoeren gewijzigde toezichtstaak en daarbij horende IV ontwikkeling (€ 1,7 mln., waarvan € 0,8 mln is kasgeschoven).
  - Diverse budgetoverhevelingen vanuit andere departementen voor verrekening van inkoop vakliteratuur (€ 8,6 mln.).
  - Budgetoverheveling naar de Belastingdienst voor het compenseren van de effecten van een nieuw landelijk kantoortarief van het Rijksvastgoedbedrijf (- € 4,6 mln.).

### **Ontvangsten**

#### *Apparaatsontvangsten*

- Er zijn extra ontvangsten met name door tariefstelling voor opdrachtgevers bij Domeinen Roerende Zaken (€ 5,8 mln.).
- Extra ontvangsten vanuit de eindafrekening 2025 door uitvoering van Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) (€ 4,8 mln.).

## Artikel 10 Nog onverdeeld

**Tabel 19 Nog onderdeel (Bedragen x € 1.000)**

| Omschrijving           | Vastgestelde begroting<br>(incl. suppletoire begrotingen) (1) | Mutaties suppletoire begroting september (2) | Stand suppletoire begroting september (3)<br>= (1) + (2) |
|------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| <b>Verplichtingen</b>  | <b>105.577</b>                                                | <b>– 88.071</b>                              | <b>17.506</b>                                            |
| <b>Uitgaven</b>        | <b>105.577</b>                                                | <b>– 88.071</b>                              | <b>17.506</b>                                            |
| <b>Nog te verdelen</b> | <b>105.577</b>                                                | <b>– 88.071</b>                              | <b>17.506</b>                                            |
| Loonbijstelling        | 25.787                                                        | – 25.787                                     | 0                                                        |
| Prijsbijstelling       | 58.407                                                        | – 58.407                                     | 0                                                        |
| Nog te verdelen        | 21.383                                                        | – 3.877                                      | 17.506                                                   |
| <b>Ontvangsten</b>     | <b>0</b>                                                      | <b>0</b>                                     | <b>0</b>                                                 |

### Toelichting

#### Verplichtingen en uitgaven

##### *Nog te verdelen*

Het budget is met € 88,1 mln. verlaagd ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting. De loon- en prijsbijstelling, die bij de eerste suppletoire begroting is ontvangen, is naar rato doorverdeeld over de beleidsartikelen en het apparaatsartikel. Dit artikel bevat tevens twee reserveringen: voor fiscale uitvoeringskosten en informatiehuishouding. Er is een teruggave gedaan aan de reservering voor fiscale uitvoeringskosten en de niet bestede middelen in 2026 op deze reserveringen worden doorgeschoven naar latere jaren wanneer deze wel nodig zijn.